

Informacja prasowa

W ostatnich tygodniach w Polsce wybuchło kilkadziesiąt pożarów, które objęły różnego rodzaju odpady, zgromadzone zarówno na wysypiskach, jak i na legalnych składowiskach, w legalnych i nielegalnych magazynach oraz kilkakrotnie w profesjonalnych instalacjach przetwarzania odpadów komunalnych, tzw. RIPOK-ach. Wydarzeniami tymi słusznie zainteresowały się opinia publiczna, media, a także rząd, który rozpoczął prace nad zmianami przepisów dotyczących gospodarki odpadami.

Jako wiodące instytucje reprezentujące branżę jesteśmy jednak poważnie zaniepokojeni faktem, że w publicznym dyskursie branża gospodarki odpadami jest przedstawiana w bardzo negatywnym świetle, co w naszej opinii rodzi poważne zagrożenia dla właściwego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami. Rzetelnie i profesjonalnie działający przedsiębiorcy są niejednokrotnie „wrzucani do jednego worka” ze zwykłymi przestępcami, określanymi jako „mafia śmieciowa”. Mamy poważne obawy, że nieznający tematu mogą odnieść mylne wrażenie, iż stanowiąca margines patologia obejmuje całą branżę.

Tymczasem istnienie tzw. mafii śmieciowej jest ogromnym problemem także dla branży, bowiem niweczy podjęty w ostatnich latach wysiłek zarówno finansowy, jak i edukacyjny. Branża gospodarki odpadami zainwestowała miliardy w budowę i modernizację zakładów, tak aby spełniały wszelkie wymagane standardy, w tym przeciwpożarowe. Warto tu także wspomnieć o bardzo dużym zaangażowaniu branży w działania na rzecz edukacji w zakresie właściwej gospodarki odpadami.

Jako reprezentanci branży gospodarki odpadami pragniemy zwrócić uwagę na następujące fakty:

1. Statystyki pożarów są zafałszowane i prowadzą do nieprawidłowej diagnozy.
2. Branża gospodarki odpadami nie jest sprawcą, tylko ofiarą patologii.
3. Źródłem patologii jest obowiązujące prawo.
4. Branża gospodarki odpadami od lat wskazuje na konieczność zmiany prawa.

Stanowczo odcinamy się od tzw. mafii śmieciowej, którą tworzą m.in. importerzy odpadów. Nie mając możliwości ich przetworzenia, celowo je podpalają, co jest działalnością typowo przestępczą. Ze statystyk straży pożarnej, niestety, nie wynika, ile pożarów jest spowodowanych umyślnymi podpaleniami. Obejmują one zarówno pożary na wysypiskach i w nielegalnych magazynach, jak i te powstałe w legalnie działających zakładach. Warto

jednak zwrócić uwagę, że na kilkadziesiąt pożarów tylko kilka zdarzyło się w profesjonalnych instalacjach.

Działalność przestępcza jest możliwa ze względu na wadliwe prawo. Cieszy nas fakt ogłoszenia przez rząd „walki z mafią śmieciową”. Obawiamy się jednak, że proponowane zmiany okażą się niewystarczające dla zlikwidowania problemu. Pragniemy zwrócić uwagę, że od lat – do wszystkich kolejnych rządów – kierujemy postulaty, których realizacja zmierza ma do prawidłowego funkcjonowania branży gospodarki odpadami:

1. Kierowanie pełnego strumienia odpadów komunalnych do RIPOK-u (RIPOK – bramą do systemu odpadów komunalnych) – obecnie tylko odpady zmieszane i odpady zielone powinny zgodnie z prawem trafiać do RIPOK. Jest z tym jednak różnie.
2. Ścisła kontrola transportu odpadów (zwłaszcza transgranicznego) i miejsc ich magazynowania na podstawie decyzji starostów – obecnie niemal nie podlega on kontroli, a decyzję na zbieranie i magazynowanie odpadów można uzyskać bez większego zaangażowania środków w infrastrukturę miejsca ich zbierania.
3. Określanie limitów ilościowych i warunków magazynowania w wydawanych decyzjach – obecnie nie określają one ilości i warunków magazynowania zgromadzonych odpadów. Wskutek tego rosną góry odpadów które wcześniej czy później ulegają zapłonowi.
4. Ograniczenie czasu magazynowania dla odpadów z importu do 6 lub 12 miesięcy – obecnie okres ten wynosi dla niemal wszystkich odpadów 3 lata a dla części 1 rok.
5. Włączenie do systemu kontroli inspektorów ITD i policji – obecnie organy te niedostatecznie ingerują w warunki transportu, przetwarzania, zbierania i magazynowania odpadów.
6. Wzmocnienie WIOŚ – kontrola warunków magazynowania – weryfikacja decyzji – obecnie WIOŚ nie jest przygotowany do kontrolowania mniejszych, rozporoszonych i często nielegalnych instalacji skupiając się na dużych legalnie działających podmiotach.
7. Budowa kompletnej sieci PSZOK – zachęty dla gmin – obecnie wiele gmin nie zapewnia mieszkańcom dostępu do PSZOK. Skutkuje to wrzucaniem odpadów wywołujących pożary (np. baterie, akumulatorki, chemikalia) do odpadów zmieszanych i zbieranych selektywnie.

Zwracamy się do Państwa, reprezentantów mediów, abyście wsparli nas w przedstawieniu naszego stanowiska w dyskusji na temat stanu gospodarki odpadami. Dokładamy wszelkich działań, aby ten ważny sektor działał prawidłowo, jednak bez wdrożenia odpowiednich zmian prawnych nie będzie to możliwe.